

Faustyna Czerwijowskiego

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Śródmieście Południowe

Atrybuty:

Rok utworzenia nazwy: 1957

Opis

Faustyn Czerwijowski (1873-1944) - działacz społeczny, bibliotekarz. Wyrzucony z gimnazjum w Kamieniu Podolskim wyjechał na Śląsk, gdzie Szkole Górniczej Sztygarów zapoznał się z ruchem socjalistycznym. W 1895 roku był delegatem tego okręgu na Zjazd Socjaldemokracji Królestwa Polskiego w Warszawie, skąd jednak musiał szybko uciekać, zagrożony aresztowaniem. Tułał się więc po Śląsku, zarabiając jako górnik i hutnik, później osiadł na wsi a w 1901 roku wyjechał do Londynu, gdzie pracował w tajnej drukarni PPS. Podczas pobytu w Paryżu, gdzie znalazł kolejne schronienie, uczęszczał do Szkoły Nauk Politycznych. Tam właśnie zapoznał się z metodami upowszechniania oświaty, które z powodzeniem stosował po powrocie do Warszawy w 1904 roku. Najpierw, jeszcze związany z tajnym PPS-em, był korektorem "Kurierze Codziennym", jednak już dwa lata później został kierownikiem X Wypożyczalni Wydziału Czytelń Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności, która mieściła się przy ul. Ciepłej 10. Przez rok pracy opracował plan reorganizacji księgozbioru, dając podwaliny do stworzenia Towarzystwa Bibliotek Publicznych. Aż prawie do wybuchu wojny piastował obowiązki pierwszego Dyrektora Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy. Początkowo udało mu się zdobyć lokal przy ul. Rysiej 1, gdzie ulokował ok. 4000 woluminów (książki i roczniki czasopism). Kiedy księgozbiór powiększył się do prawie 100000 - dzięki darowiźnie Eugenii Kierbedziowej - przeniósł go do gmachu przy ul. Koszykowej 26 (uroczyste otwarcie miało miejsce w VI 1914 roku). Po odzyskaniu niepodległości zorganizował sieć bibliotek w stolicy, prowadził też specjalistyczne kursy dla przyszłego personelu. Założył Związek Bibliotekarzy polskich, wydawał również "Biuletyn Biblioteki Publicznej". Do czasu przejścia na emeryturę w 1938 roku doprowadził do finansowania zakupów nowości przez miasto, prawie trzykrotnie powiększył księgozbiór przy ul. Koszykowej, zorganizował też warszawską sieć bibliotek liczącą 32 placówki w Śródmieściu i pięć na tzw. peryferiach, tj. na Pradze, Powązkach, Żoliborzu, Ochocie oraz Woli. Wydał kilkanaście specjalistycznych prac, z których korzystano jeszcze wiele lat po wojnie. Zginął w czasie Powstania Warszawskiego na Powiślu, jednak okoliczności jego śmierci pozostają do dziś niewyjaśnione.

Upamiętnienia:

ul. Koszykowa 26 - frontowa ściana gmachu Biblioteki Publicznej - tablica z piaskowca (odsłonięcie - rok 1947).

Ciekawostki

Stan obecny:

Osiedle Latawiec. Powstało w 1953-5 wg proj. Eleonory Sekreckiej, jako mniej reprezentacyjna część osiedla MDM. Nazwa wzięła się od kształtu osiedla, ograniczonego ulicami Armii Krajowej Marszałkowską - Mokotowską Koszykową. Część domów ma na parterze punkty usługowe i sklepy.

Data nadania nazwy: 1957.05.28.
